

Festői szándékok és végletek

Az elmúlt hetekben két figyelemre méltó fiatal festőművész mutatta be legfrissebb anyagát önálló kiállításon.

A Stúdió Galériában láthattuk *Bráda Tibor* tizenkét táblaképét és két üveglaktervét. A képek — egy kivételével — mind figurális kompozíciók, s valamennyi egyértelműen azonos a címében jelzett témával. Nem szükséges tehát szimbólumokat, mögöttes, rejtett utalásokat keresni vagy megfejteni motívumai értelmezéséhez: célja minid az érzelmi, indulati élmény közvetlen megragadása. Az adott szituációt eleven mozgásában, villanásában, illetve annak benyomásával kívánja elének állítani.

Nem törődik azzal, hogy maga a kompozíció „képpé” érke-e vagy sem. Ez a dinamikai felfokozottság a mások számára oly mindennapi, vagy tűnékeny jelenségeket észrevező jó elbeszélők előadásához hasonló, akik mindezt hatalmas kedvvel, humorral, átéléssel, csupa felkiáltó-jellel mesélik el mindenkinek. Színvilága, ideges, gyors kontúrjai ugyanezt a lüktető, kicsit nyers, de közvetlen, friss előadást szolgálják.

Váli Dezső, aki a Fényes Adolf-teremben mutatja be utóbbi 2—3 évi termését, egészen más karakterű művészegyeniség.

Zárkózott, meditáló, egy-egy gondolatot hosszasan körültagogató, nagyon leszűrten, lakonikusan nyilatkozó festő. Ké-

pei a nonfiguratív kategória, az úgynevezett „lírai absztrakt” kifejezőmód határán mozognak, néhol követhetően, látványelemekből transzponálva a síkba, néhol elvont, pszichológiai-filozófiai elmélkedésekből leszűrjt jelképekből szervezve.

Mostani munkáira inkább az egység megőrzése, nagy formátumú felépítés, és a variációk önálló képekből álló sorozata jellemző. Az elvont és teljesen síkszerű megjelenés nagyon összetett, szubjektív élményvilág, objektív, optikai jelzésekkel formálása kíván lenni. Az elmondásra vágyó érzések gyakran annyira bonyolultak, hogy kétségesnek tűnik, lebonthatók-e egyáltalán képi formaelemekre: élményvilága alapvetően költői.

A színek kiérlelt harmóniái, arányaik, némileg a síkidomok alakzatai ve-

zetik rá a szemlélőt a kompozíció belső logikájára — ha megfelelő időt szán a hatás érvényesülésére.

A művészt izgató téma-komplexum tehát, mint említettük, nem egyszerűen vizuális élmény, sőt legkevésbé az. Emlékekkel, nevesincs érzésekkel, félig kibontakozott képzetekkel túlterhelt lírai gondolatok.

A kiállítás összkepe — bizonyos keresett egyszerűség és rigorózusság ellenére — rokonszenves és vonzó. Főleg árnyalatgazdag, meleg színvilága segíti érzékletessé tenni az amúgy kissé vértelenül transzponált formákat. Bonyolult és érzékeny belső világa, a teljesség egy fajtája, mely megmutatkozni vágyik, azonban valószínűleg több átalakulást is megél, míg hatékony és gátlásoktól mentes formáját megtalálja.

Horváth Teréz